

FACULTY OF LANGUAGES

SYLLABUS of Punjabi (Elective) for

**Bachelor of Arts
(Semester III & IV)**

**(Under Credit Based Continuous Evaluation Grading System)
(12+3 System of Education)**

Session: 2025-26

**The Heritage Institution
KANYA MAHA VIDYALAYA
JALANDHAR
(Autonomous)**

KanyaMahaVidyalaya, Jalandhar (Autonomous)

SCHEME AND CURRICULUM OF EXAMINATIONS OF **FOUR YEAR DEGREE** **PROGRAMME**

Credit Based Continuous Evaluation Grading System(CBCEGS)

Bachelor of Arts SEMESTER III & IV

Session 2025-26

Bachelor of Arts SEMESTER III									
Course Code	Course Title	Hours/ Week	Credits L-T-P	Course Type	Marks				Examination time (in Hours)
					Total	Ext.		CA	
						L	P		
BARL-3208	Punjabi (Elective)	6	4-1-0	E	100	70	-	30	3
Bachelor of Arts SEMESTER IV									
Course Code	Course Title	Hours/ Week	Credits L-T-P	Course Type	Marks				Examination time (in Hours)
					Total	Ext.		CA	
						L	P		
BARL-4208	Punjabi (Elective)	6	4-1-0	E	100	70	-	30	3

Session 2025-26

**Bachelor of Arts SEMESTER-III
PUNJABI (ELECTIVE)**

COURSE CODE- BARL-3208

COURSE OUTCOMES

CO1: ‘ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ’ (1701-1900) ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਕਵਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਸੂਝ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਦੌਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਕਾਵਿ - ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਵੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਦਾ ਹੋਰ ਮਨੋਰਥ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੇ ਮੁਲੰਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਣਾ ਸਕਣ।

CO2: ‘ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹਰਾਹ’ (ਸੰਪਾ. ਡਾ. ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ) ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਗਲਪ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਜਗਤ ਨਾਲ ਜੋੜਣਾ ਹੈ।

CO3: ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਣ ।

CO4: ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।

Session 2025-26

Bachelor of Arts SEMESTER-III
PUNJABI (ELECTIVE)
COURSE CODE- BARL-4208

ਸਮਾਂ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ
L-T-P
4-1-0

Maximum Marks: 100
Theory : 70
CA : 30

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ (A-D) ਹੋਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ- I

ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ (ਭਾਗ I)

(ਨਾਥ ਬਾਣੀ, ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ)

(ਸੰਪਾ. ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)

(ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ / ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ)

ਯੂਨਿਟ- II

ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹਰਾਹ (ਸੰਪਾ. ਡਾ. ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ), ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

(ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ/ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ)

ਯੂਨਿਟ- III

ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ : ਬਿੰਬ, ਪ੍ਰਤੀਕ, ਬੁਣਤੀ ਤੇ ਬੁਣਤਰ, ਕਥਾ ਤੇ ਕਥਾਨਕ, ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਰੂਪ ਤੇ ਵਸਤੂ, ਅਨੁਕਰਣ, ਵਿਰੋਚਨ

ਯੂਨਿਟ- IV

ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ : ਵਾਰ, ਜੰਗਨਾਮਾ, ਕਿੱਸਾ, ਕਾਫ਼ੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਤ

Session 2025-26

**Bachelor of Arts SEMESTER-IV
PUNJABI (ELECTIVE)
COURSE CODE- BARL-4208**

COURSE OUTCOMES

CO1: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸੂਝ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀ ਚੇਟਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀ ਹੈ।

CO2: ‘ਗੱਦ ਪ੍ਰਵਾਹ’ ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰਤਕ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ।

CO3: ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਨੂੰ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ ਹੈ।

CO4: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਹੈ।

Session 2025-26

Bachelor of Arts SEMESTER-IV
PUNJABI (ELECTIVE)
COURSE CODE- BARL-4208

ਸਮਾਂ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ
L-T-P
4-1-0

Maximum Marks: 100
Theory : 70
CA : 30

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ (A-D) ਹੋਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ A-D ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।
4. ਪੇਪਰ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਕਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਗੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ- I

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1701 ਤੋਂ 1900)

(ਸੰਪਾ. ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1992

(ੳ) ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ)

(ਅ) ਸਾਹਿਤਕ ਰੂਪਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ- II

ਗੱਦ ਪ੍ਰਵਾਹ (ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਤੇ ਹਲਕੇ ਲੇਖ) (ਸੰਪਾ. ਡਾ. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। (ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ/ਸਾਰ/ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ)

ਯੂਨਿਟ- III

I. ਦਿੱਤੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ

II. ਦਿੱਤੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਉਣੇ

ਯੂਨਿਟ- IV

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

(ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ : ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ